
Passend taalonderwijs binnen de gemeente DRV

Versie 2020-2021

Inleiding

Binnen De Ronde Venen biedt elke school structureel taalonderwijs in het kader van basisondersteuning. Daarnaast kunnen kinderen waarbij sprake is van een (ernstige) taalachterstand (bv. nieuwkomers) gebruik maken van een taalvoorziening. Deze voorziening (taalklas) is per maart 2017 opgestart vanuit een samenwerking tussen schoolbesturen, gemeente en samenwerkingsverband.

Naast het beschikbaar hebben van een taalklas, is het in principe mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande flexibele taalondersteuning voor groep 1 en 2 (inzet klassenassistenten vanuit OAB-middelen).

In een aantal gevallen is het mogelijk om eigen ondersteuningsbudget¹ bij Passenderwijs aan te vragen. Ten behoeve van kinderen met een taalstoornis werken de scholen samen met cluster 2. Vooral nog lijkt hiermee te worden voorzien in een dekkend aanbod aan taalondersteuning.

Uitgangspunten en verantwoordelijkheden passend taalonderwijs

Om een toekomstbestendig passend aanbod te kunnen blijven bieden, hebben de schoolbesturen besloten vanuit een aantal uitgangspunten het onderwijs aan kinderen met een (ernstige) taalachterstand danwel achterstand in de Nederlandse taalvererving te organiseren.

- schoolbesturen vertrekken vanuit de gezamenlijk geformuleerde missie: 'voor elk kind een passend aanbod, zo thuisnabij en zo integraal mogelijk'.
- schoolbesturen en gemeente werken samen en sluiten aan op het beleid van de gemeente De Ronde Venen inzake huisvesting nieuwkomers (gespreide opvang).
- Passenderwijs heeft een verbindende en ondersteunende rol in de ontwikkeling van een gezamenlijk aanbod, uitvoering is een verantwoordelijkheid van schoolbesturen.
- het passend aanbod is structureel en van toepassing op nieuwkomers (waaronder statushouders, zie uitgelicht) en kinderen met (ernstige) taalachterstand.

Uitgelicht: definitie statushouder (www.vluchtelingenwerk.nl)

Een asielzoeker is iemand die bescherming van een ander land inroept. Het land van aanvraag moet binnen de asielprocedure nagaan of de asielzoeker valt onder het Vluchtelingenverdrag. Volgens dit verdrag is een vluchteling iemand die in zijn thuisland gegronde vrees heeft voor vervolging. Redenen voor vervolging kunnen zijn: ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of seksuele voorkeur. In Nederland beslist de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) over de asielaanvraag en of de asielzoeker erkend wordt als vluchteling. Indien dit het geval is, spreken we van een statushouder.

Bij het bieden van passend aanbod zijn partners betrokken die met elkaar samenwerken vanuit eigen verantwoordelijkheid. In onderstaande tabel zijn deze verantwoordelijkheden beknopt weergegeven.

¹ Doelstelling EOB: het kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften van het kind binnen het regulier onderwijs middels een tijdelijke, financiële impuls voor de school, aangevraagd door de school en toegekend door Passenderwijs. Let op: het alleen hebben van taalachterstand is onvoldoende grond voor toekenning. Voor meer informatie wordt verwezen naar het ondersteuningsplan van Stichting Passenderwijs.

Verantwoordelijkheden partners

Schoolbesturen	Ontwikkelen en vormgeven van een passend onderwijsaanbod, aanbod locatie voor taalklas
Gemeente	Huisvesting, integratie bevorderende maatregelen, jeugdhulp, onderwijsachterstanden, leerlingvervoer indien noodzakelijk en rol van vluchtelingenwerk
Passenderwijs	Ondersteunend en verbindend tussen schoolbesturen en kernpartners

Doelstelling en richtlijnen taalklas

De schoolbesturen richten zich inzake onderwijs aan nieuwkomers op basale ontwikkeling van de Nederlandse taal ('taalbad'). Gezien de te verwachten, relatief beperkte, instroom en de regionale spreiding binnen de gemeente wordt ingezet op een gericht, intensief taalaanbod in een specifieke setting. Het streven om hierbij zo thuisnabij onderwijs (belangrijke doelstelling Passend Onderwijs) te bevorderen, speelt hierbij een rol. Naast een aanbod aan nieuwkomers wordt een intensief taalaanbod geboden aan kinderen met een (ernstige) taalachterstand met als doel het kunnen volgen van het onderwijs binnen de reguliere groep.

Kort geformuleerd

In een specifieke taalgroep (deeltijd, 2 dagen per week) ontvangen nieuwkomers of kinderen met een (ernstige) taalachterstand in principe gedurende een jaar gericht taalonderwijs door een deskundig leerkracht.

Het onderwijs aan nieuwkomers is gericht op het leren begrijpen, spreken, lezen en schrijven van de Nederlandse taal. Het onderwijs aan kinderen met een (ernstige) taalachterstand is gericht op het inhalen van de taalachterstand.

Na deze periode vervolgt het kind fulltime onderwijs op de oorspronkelijke school van inschrijving.

Richtlijnen

- Het kind staat ingeschreven op de reguliere school van voorkeur en ontvangt 4 dagdelen (2 dagen) per week een passend taalaanbod op het beschikbare lespunt.
- Het lespunt wordt aangeboden op basisschool De Eendracht, argumenten voor heroverweging door de stuurgroep betreffen: vestiging statushouders komt niet meer overeen met thuisnabij onderwijs, het schoolbestuur kan de huisvesting niet meer garanderen.
- De doelgroep bestaat uit:
 - a) Leerlingen die korter dan twee jaar in Nederland zijn, niet of nauwelijks de Nederlandse taal machtig zijn en afkomstig zijn uit groep 3 t/m 8.
 - Leerlingen 6 tot 8: toelaatbaar wanneer het kind minder dan een jaar kleuteronderwijs heeft gevolgd in Nederland. Daarnaast dient de leerling sociaal-emotioneel toe te zijn aan groep 3
 - Leerlingen 8 t/m 12 : toelaatbaar wanneer de eindtermen van de taalklas nog niet behaald zijn.
 - b) Leerlingen die een (ernstige) taalachterstand hebben in de leeftijd van 8 t/m 12 jaar zijn toelaatbaar indien:
 - De leerling geen taalstoornis heeft
 - De leerling niet voldoet aan de eindtermen van de taalklas
- De taalklas biedt plek aan 12 leerlingen waarbij uitstroom plaatsvindt op basis van een uitstroomperspectief. Nieuwkomers hebben voorrang op kinderen met een taalachterstand.
- Voor 4-7 jarigen is directe integratie in de reguliere school wenselijk.
- Instroom is niet gebonden aan vastgestelde instroomdata maar vindt zo snel als wenselijk en mogelijk plaats.
- Kinderen worden middels een warme overdracht op basis van het gerealiseerde taalniveau terugverwezen naar de school van herkomst.
- De maximale verblijfsduur in de voorziening Taalklas bedraagt in principe maximaal één schooljaar waarbij de onderwijsbehoeften van het kind leidend blijven.

- In- en uitstroom vindt op vaste momenten plaats, bij de aanmelding worden de vermoedelijke in- en uitstroomdata vermeld. Hier kunnen echter geen rechten aan ontleend worden, de onderwijsbehoefte en ontwikkeling van het kind blijft het uitgangspunt. Vaste in- en uitstroommomenten: start schooljaar, na de herfstvakantie, na de kerstvakantie, na de krokusvakantie, na de meivakantie.

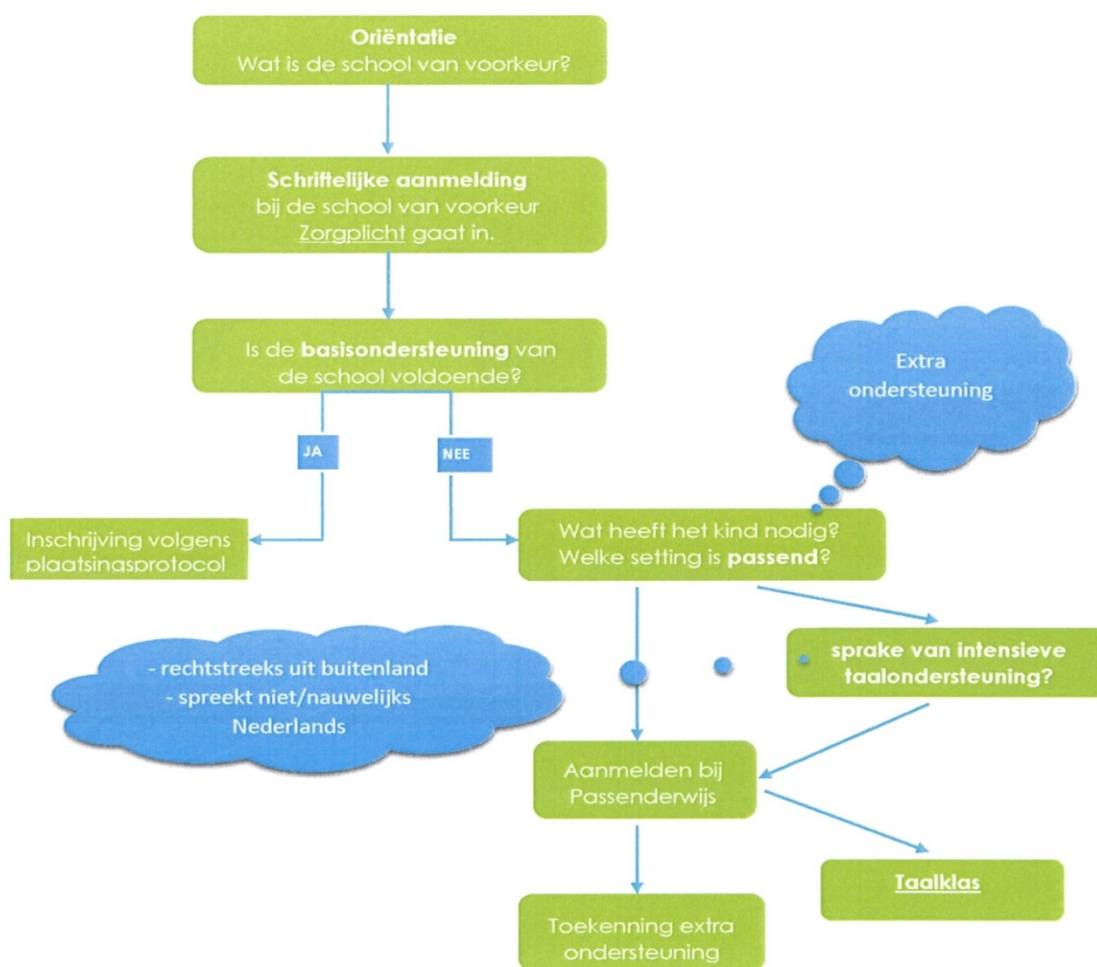
Toeleiding naar een passende school

Hieronder wordt aangegeven op welke wijze een nieuwkomer wordt toegeleid naar onderwijs. De wettelijke zorgplicht en de regionale richtlijnen voor plaatsing, opgenomen in het 'plaatsingsprotocol Passenderwijs', vormen de basis.

Stap 1	Nieuwkomers oriënteren zich op een school van voorkeur. Tijdens deze fase wordt door scholen aangegeven dat enkele lespunten voor taalondersteuning zijn ingericht.
Stap 2	Na oriëntatie volgt schriftelijke aanmelding, de zorgplicht is nu van toepassing.
Stap 3	Bij een passend aanbod binnen de basisondersteuning, wordt het kind ingeschreven.
Stap 4	Indien de school geen passend onderwijs kan bieden, wordt bepaald of regulier onderwijs in combinatie met intensieve taalondersteuning vanuit de Taalklas het meest passend is of een specifiek onderwijsaanbod. In beide gevallen wordt het loket van Passenderwijs betrokken (toeleiding).

Bovenstaande routing geldt ook voor een kind met een ernstige taalachterstand. Kinderen met een taalontwikkelingsstoornis dienen een passend aanbod van cluster 2 te ontvangen.

Figuur: schematische weergave aanmeldingsroute nieuwkomers bij onderwijs

Inzet, aansturing en expertise leerkracht

Inzet leerkracht

Binnen de gemeente De Ronde Venen is per 1 augustus 2020 1 lespunt beschikbaar waarbij op elk lespunt 4 dagdelen per week intensieve taalondersteuning aan nieuwkomers en kinderen met een ernstige taalachterstand wordt geboden.

In de praktijk is gebleken dat de taalklas niet altijd voldoende kinderen heeft. De stuurgroep zal in voorkomende gevallen besluiten om de taalklas stop te zetten en de ondersteuning ambulant in te gaan zetten. Deze situatie heeft zich in 2019-2020 voorgedaan.

De totale omvang per lespunt bedraagt 0,60fte. Binnen deze formatie wordt het volgende door de leerkracht geboden:

- 4 dagdelen taalklas (incl. opstellen curriculum, meten van vorderingen en ouder/schoolcontacten)
- warme overdracht bij afsluiting van de taalklas
- ontwikkelen en beschikbaar stellen van tips en materialen voor kinderen die op de wachtlijst staan of niet in staat zijn de taalklas te bezoeken
- Schakelen naar ambulante werkzaamheden indien de taalklas 'on hold' wordt gezet.

Aansturing leerkracht

De leerkracht is in dienst van (één van) de schoolbesturen. Het schoolbestuur is formeel werkgever en vervult alle taken die passen binnen goed werkgeverschap. De stuurgroep heeft zeggenschap in de inhoudelijke toedeling van taken. Daarnaast valt de leerkracht voor de dagelijkse gang van zaken onder de verantwoordelijkheid van de directie van de school waar het lespunt gevestigd is.

Expertise

De leerkracht Taalklas beschikt over aantoonbare ervaring op het gebied van taalonderwijs, passende expertise op het gebied van Nederlandse taalverwerving danwel NT2-onderwijs en competenties welke zijn opgenomen in het functie- en competentieprofiel. Het op peil houden van deskundigheid wordt belegd binnen de nascholingsregeling van de werkgever.

Financiering

De gemeente bekostigt de bruto loonkosten van de leerkrachten uitgaande van 0,6fte. De aanvraag bij de gemeente wordt ingediend door de werkgever, Stichting Auro.

Het samenwerkingsverband bekostigt eventuele eigen ondersteuningsbudgetten en de personele inzet inzake loket en ondersteuning.

De schoolbesturen zullen bijdragen in de vorm van fysieke lespunten, materiele instandhouding en nascholing leerkrachten. Dit zal per kalenderjaar plaatsvinden middels facturatie door Stichting Auro aan de deelnemende schoolbesturen op basis van leerlingaantallen (solidariteitsprincipe).

Verantwoordelijkheid

Verantwoordelijkheid inzake personele verplichtingen

Schoolbesturen gaan met het in dienst nemen van een leerkracht (collectief belang) personele verplichtingen aan. De schoolbesturen stellen zich gezamenlijk verantwoordelijk inzake mogelijke financiële consequenties (bv. eventuele WW-uitkering ten laste van de werkgever). De financiële bijdrage wordt percentueel bepaald op basis van het verwijsgedrag van het betreffende bestuur op basis van twee voorafgaande jaren.

Vervoer van en naar de taalklas

Voor nieuwkomers is het moeilijk om van huis naar de eerste opvangschool te komen. Vanuit haar taak inzake maatschappelijke integratie, heeft de gemeente een declaratievergoeding beschikbaar gesteld voor vrijwilligers die de kinderen vervoeren (€0,19ct per km) met een plafond van €500 per schooljaar.

Monitoring en verantwoording

De borging en voortgang van het beleid evenals de verantwoording zal plaatsvinden binnen de stuurgroep taalklassen DRV (besluitvormend orgaan). De stuurgroep bestaat uit:

- Directeur Passenderwijs (technisch voorzitter)
- Gemandateerde vertegenwoordigers van de deelnemende schoolbesturen (Auro, Antonius, Vechtstreek en Venen, Kalisto, één-pitters)
- Gemeente De Ronde Venen
- Loket Passenderwijs

De leerkracht wordt geïnformeerd door de eigen werkgever en vanuit het Loket van Passenderwijs

De stuurgroep komt in principe tweemaal per jaar bijeen, tussentijdse signalen/knelpunten vanuit het onderwijsveld worden gemeld bij de betreffende vertegenwoordiger in de stuurgroep.